

VESZPRÉMVÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Egész évre — 12 korona. Negyed évre — 3 korona.
Fél évre — 6 „ Egyes szám — 24 fillér.
Községi jegyzők, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyilttér petit sora 40 fillér.

Felolós szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Galamb-utca 2. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzők és bál meghívók közlése díja 3 korona. Felhívások, adomá-
nyok, köszönetnyilvánítások soronként 20 fillér. — Telefon 54.

Az alispán évi jelentéséből.

Véghely Kálmán dr. alispán a június 14-iki közgyűlés elé terjeszti évi jelentését a vármegye 1914. évi közállapotáról.

A vaskos kötetet tevő évi jelentésből közöl-
jük az alábbi közérdekű részleteket:

1. A hadi állapot a vármegyében.

A július végén beállott hadiállapot óta a közigazgatás minden tényezőjét úgy a központ-
ban, mint a járásokban és városokban, ugyiszintén
a községekben is leginkább a hadsereg kiegészi-
tésének, a hadba vonuló katonák szükségletei elő-
állításának és azok hátramaradt segélyre szoruló
családtagjai ellátásának ügye vette igénybe.

A hadbavonultak hátramaradt családtagjainak
segélyezésére és a harcra felkészült katonák
ápolása és gondozása tárgyában a legnagyobb
elismeréssel és hálával kell megemlékezniem vár-
megyém minden községéről, mert úgy a községek,
mint az egyesek anyagi erejükhöz mérten, sőt
gyakran azon túl is a legnagyobb áldozatkészség-
gel siettek azok helyzetén javítani, a sebesültek
lajdalmát enyhíteni és gyógyulásukat előmozdítani.

A hadi szolgáltatások tekintetében is nagy
mértékben lett a vármegye lakossága igénybe-
veve. Az 1912. LXIX. t.-c. alapján a veszprémi
járásból 712, a pápai járásból 515, a devecseri
járásból 500, a zirci járásból pedig 904, — ös-
szesen tehát 2.631 nyilvántartói lappal ellátott,
vagyis a loószályozás alkalmával katonai célokra
alkalmasokat talált lo vételtét át. Pápa és Vesz-
prém városokból ugyiszintén minden használható
lovat elvittek. Ezenkívül Veszprém városból és a
járásból már 200-nál több kettős fogat állított
elő, ugyanarra, hogy ezen járásból megfelelő
fogat már alig lesz előállítható; a november vé-
gén kívánt 300 előfogat már az enyingi járásból
állított ki.

Az enyingi járásban a honvédelmi miniszter
újabb loószályozást rendelt el, mely november
első napjaiban foganatosított is, s az alkalmas-
nak talált lovakról nyilvántartási lapok állítottak
ki, egyben a honvédelmi miniszter rendelete alap-
ján a nyilvántartási lappal ellátott lovaknak a
járás területéről való kivitele tiltott.

Ezen nagymérvű megterhelés dacára is
örömmel jelenthetem, hogy fenti hadiszolgáltatások
kiállításra, úgy a szükséges kocsisok és igényelt
nagyszámú munkások kirendelése nagyobb nehé-
ségekbe ez ideig nem ütközött és hogy a kiren-
deltek a kitűzött helyre és időre mindenkor meg-
jelentek. A megvett lovak és járművek vételára
kifizettetett.

Teljes megnyugvással jelenthetem, hogy az
általános mozgósítás zavarfalan és gyors menete
érdekében vármegyénkben minden megtörtént, s
úgy a központi, mint a járás tisztviselők a moz-
gósítás alatt időt és fáradságot nem ismerve
müködték, aminek teljes bizonyossága, az hogy a
katonai parancsnokság a közigazgatás kifogástalan
müködésért köszönetét fejezte ki.

2. A népesedési viszonyok.

Vármegyénk népesedési viszonyai a lefolyt
évben is roszabbodtak. — Az 1913. évben a vár-
megye népessége, a születésekből a halálozásokat
leszámítva 2583 fővel, az 1914. évben pedig csak
2243-al szaporodott.

Az 1914. évi születések és halálozások számát
az 1913. évihez viszonyítva, kedvezőtlen.

Az 1914. évben 571-el kevesebb születésű
volt mint az 1913. évben, a halálozási esetek
száma pedig 619-el több volt mint előző évben.

Házasság a vármegye területén és pedig:
a devecseri járásban 239, az enyingi járásban 189,
a pápai járásban 291, a veszprémi járásban 256,
a zirci járásban 255, Pápán 118, Veszprémben
100, Összesen: 1448 kötöttet, 308-al kevesebb
tehát mint az 1913. évben.

A magyar állam kötelékébe felvétellett és a
honpolgári eskütt előtte letette 1 egyén ki a vár-
megye területén nyerte illetőségét, — az állam
kötelékéből pedig vármegyénk területéről elbo-
csátott 8 egyén.

A kivándorlás az 1914. évben némileg
csökkent, ennek az oka azonban kizárólag az,
hogy a háborús állapot bekövetkeztével, augusztus
elejétől fogva a belügyminiszter az utlevek ki-
adását magának tartotta fenn, s az Amerikába
való kivándorlást teljesen tiltotta, illetve Ameri-
kába szülő utleveket ki nem ad.

Az év folyamán tényleg kivándorolt 959
egyen és pedig 632 férfi és 327 nő és pedig:

A devecseri járásból 136 férfi, 53 nő, az
enyingi járásból 44 férfi, 13 nő, a pápai járásból
135 férfi, 4 nő, a veszprémi járásból 150 férfi,
80 nő, a zirci járásból 167 férfi 107 nő, Összesen:
632 férfi, 327 nő, vagyis összesen 959 egyén.

A kivándorlás okait ismételten kutatva, újból
csak azt jelenthetem, hogy annak helyi okai nin-
csenek.

A munkások a téli időszakot kivéve, itthon
is kapnának és pedig a helyi viszonyokhoz képest
elg magasnapszámber mellett munkát, — kíván-
dorlási ügynők pedig a legéberebb megfigyelés
mellett sem voltak kipuhathatók.

A veszprémi villamostelep házi kezelésbe vétele.

— Egy főbebezés téves adatai. —

Egyik mult számunkban, részletesen foglal-
koztunk a veszprémi villamostelep üzembérletét
megszüntető közgyűlési határozattal s a köz-
gyűlésről szóló tudósításunkban részletesebben
kitértünk az előadó dr. Horváth Béla városi fő-
jegyzőnek a közgyűlésen előterjesztett hiteles ada-
taira, a melyek az üzem átvételét a városra elő-
nyösnek tüntették föl.

Az átvétel ellen szavazó két képviselő egyike
Tisztartó Sándor a közgyűtés határozata ellen
felebebezt adott be, a melyben rapszodikus szám-
csoportosítással azt állítja, hogy az átvétel a vá-
rosnak másfél millió korona kárát jelenti. Az ügyet
a második forum, a vármegye törvényhatósági
bizottsága hivatalból, ha felebebezt nem adtak
volna is be, fölül fogja bírálni; a felebebezt
tehát minden kommentár nélkül megnyugvással
lehetne sorsára bízni. A felebebezt azonban jónak
látta a felebebezt kinyomatni s a városi kép-
viselőknek, megyebizottsági tagoknak stb. szét-
küldeni. Ezzel tul tette magát azon az elven:
coram iudice lis est, a felebebezt és annak állítá-
sait a nyilvánosság elé dobott felebebezt téves
adataival foglalkozni, nehogy a felebebezt állítá-
sai nyomán a közönség abban a téves hitben
legyen és maradjon, hogy a város tanácsa, a vá-
ros vezetősége, mindenki, a ki az üzembérlet
megszüntetését pártolta és támogatta, tudatosan
vagy jóhiszeműen másfél millió koronás kárba-
ugratta be a város közönségét.

A felebebezt abból indul ki, hogy az üzem-
bérlo céggel megkötött szerződés értelmében a
telep 42 év mulva teljesen ingyen jutna a város
tulajdonába. A mostani áttétel előnyének vagy
hátrányának vizsgálatánál ennél fogva a telepnek
42 évi kiadásait és bevételeit hasonlítja össze s
a következő összeállítást közli:

„1. 630.000 korona építési tőkehátralék annui- tásai	33.000	1,428.000
---	--------	-----------

2. 300.000 kor. újabb építési tőke annuitásai, minthogy a felebebezt határozat szerint ezt az összeget a helybeli takarékpénztárból venné fel a város folyószámlájára, s minthogy az ez után fi- zetendő hamatok kérdése nyílt kérdésnek hagyat- ott, ez az intézet pedig bizonyíthatólag 7-75—78 % mellett hitelez csak a város folyószámlájára, mégis csupán 7-5%-ot véve csak alapul (300.000X 7-5%X42=)	22.500	945.000
---	--------	---------

Számításba veendő, hogy a tervezett ki-
bővítés és új beruházás nem fog eltartani a szer-
ződés szerinti átvétel időpontjáig, vagyis 1957
évig, hanem ezen hátralévő 42 év alatt, a most
megújított gépezetek legalább is még egyszer
(ha ugyan nem háromszor!) teljesen újjakkal
pótlandók, ezen utánpótlás költsége minimálisan
számítva, 350.000 kor.

Ennek a 350.000 koronának csupán fél időre
(21 évre) számított kamatos kamatai (annuitása)
(350.000X6 %X21=) 441.000 kor.

Számításba veendő, hogy a jelenlegi fel-
szerelés (már is elkorhad, primitív fenyőoszlopok
stb.) a hátralévő 42 év alatt legalább háromszor
újjal pótlandó: 80.000 kor. Ennek a 80.000 kor-
onának $\frac{2}{3}$ rész (28 évi) annuitásai 134.000 kor.
Összesen: 1,005.000 kor.

3. Ebből az 1,005.000 korona időközi kiadás- ból esik	23.959	1,005.000
--	--------	-----------

I. Rendkívüli kiadás	80.429	3,378.000
----------------------	--------	-----------

összege	88.000	3,696.000
---------	--------	-----------

II. Rendes (üzemi) ki- adás összege	168.429	7,074.000
--	---------	-----------

(I.+ II.) Összes kiadás:	36.429	1,530.000
--------------------------	--------	-----------

Ha a cég által kimutatott és a város által
hivatalosan ellenőrzött jelenlegi cca 100.000 kor-
onát kitevő évi bevétel a város által comtemplált
legmagasabb összege: 132.000 5,544.000
értékeliük fel (ami ezidőszent, teljesen lehetetlen-
ség), még ekkor is mutatko-
zik tulfizetési hiány

36.429	1,530.000
--------	-----------

A felebebezt szerint tehát a város másfél
millió koronát veszít, ha a telepet most veszi át,
míg ingyen jut ahhoz, ha megvárja a 42 évet.

A kereskedelmi, üzleti életben járatos minden
ember előtt az első pillanatra nyilvánvaló, hogy a
felebebezt egyedül áll azon a téren s azzal a mód-
dal, a hogyan a vállalat rentabilitását számítja.
A vállalatok alapításánál vagy azok átvételénél
nem szokták a jövedelmzőséget félszázadra előre
számított, még hozzá változatlan adatok alapján
megállapítani. Es semmiesetre se olyan módon,
hogy csakis a kiadások tételeit fokozzák az idők
folyamán, ellenben a bevételeket a félszázad min-
den évre egyformán állapítják meg. Ha a felebe-
bezt kiadási tételeit csak azért, hogy okoskodá-
sának fonalt követhessük, helyesnek fölfételezzük,
az összeállítás bevételei részét is a felebebezt gon-
dolat menetének megfelelő módon az előre látható
fokozatos emelkedés arányában kell kiszámítani.

A közgyűlésen előterjesztett adatok szerint
a telep bevételei az 1909. évben 48.000 koronát,
az 1914. évben pedig már 108.000 koronát tettek
ki, a folyó év első 5 hónapjában eddig elért ered-
mények pedig azt mutatják, hogy a telep bevételei
(6 filléres egységárt számítva) el fogják érni a
132.000 koronát. Az üzem első öt éve alatt az

emelkedés 130%-ot, évenként tehát 26%-ot tett ki. És ezek az emelkedések akkor álltak elő, amikor a telep üzemevel szemben a közvélemény szerint — nemcsak semmiféle akcióit nem fejtett ki új fogyasztók szerzése iránt, hanem inkább mindenféle nehézségeket és apró kellemetlenkedéseket támasztott a közönséggel szemben, csak hogy új fogyasztók ne jelentkezzenek s ne fokozódjék a gépek terhelése, hiszen azok az eddigi terhelést is alig bírták el. A felebező tehát a kétségbevonhatatlan tényeket: a jövedelem folytonos fokozódását, egyszerűen figyelmen kívül hagyta és teoretikus számításánál megállt annál a bevételi összegnél, a melyet a telep már folyó évben is elér. Pedig ha a telep bevételei az eddigi üzemi bevétel dacára évenként 26%-al emelkedtek, logikusan csak azt lehet következtetni, hogy városi kezelésben, a kibővítés után, erőteljes akvizitálás mellett a jövedelmek még nagyobb mértékben fognak fokozódni. A minthogy az ország valamennyi villamos telepre azt mutatja, hogy a bevételek és ennek alapján természetesen a tisztá jövedelem mindenütt évről-évre emelkedik. Ha az eddigi évi 26%-os valósággal megvált jövedelem emelkedés helyett csak évi 10%-os emelkedést számítottunk és ezt az emelkedést is csupán 10 esztendőre korlátozzuk s fölteszük, hogy tíz év múltán már teljes ki volna használna minden tér s azután már soha egy fillér emelkedés sem lenne és azontúl állandó stagnáció állna be, a 42 év alatt a bevételek összege így is 12,063.603 koronát tenne ki. Tehát a város nemcsak hogy rá nem fizetne az üzemre másfél millió koronát, hanem inkább 4,989.603 koronát, kerek összegben öt millió koronát nyerene.

Ime így festernek a számok, ha azokkal való egy felszámolásra előre kalkulozik el és ha ez az elméleti elkalkuláció logikus. Már pedig azt el kell ismernie a felebezőnek is, hogy ha van logika kiadási tételeinek összeállításában, annál inkább van abban, hogy az eddigi évi 26%-os jövedelem emelkedés nem fog azonnal megszűnni, a mint állítja, mielőtt a város veszi kezébe a telepet s azt 300.000 korona új befektetéssel rendbe hozza, kibővíti és kiterjeszti, hanem igenis a bevételek továbbra is fokozódni fognak, legalább tíz-tizenöt évig mindenesetre, s az eddigi 26 helyett legalább 10%-al.

Am a felebező számcsoportosítása még az ő a teóriája szempontjából is téves.

Az összeállítás 2. pontja alatt szereplő 300.000 korona után nem lehet 7-5%-ot számítani, hanem legföljebb 6-5%-ot mert a városi betéteket a helybeli pénzintézeteknél elhelyező határozat biztosítja a város számára azt, hogy a folyó számla kölcsönökét a város a helybeli pénzintézetektől a mindenkori bankkamattal (jelenleg 5%) másfél százalékkal magasabb kamatra, vagyis 6-5%-ot megkapja (pár év múlva, háború után, az amortizációs kölcsön kamattal pedig sokkal alacsonyabb, a mérleg tehát sokkalta kedvezőbb lesz.) A 7-5% és a 6-5% közti különbség évenként 3000 koronát tesz ki, számításai tehát ehhez képest évenként 19.500 koronára, 42 év alatt pedig (126.000 korona levonásával) 819.000 koronára helyesbítendő.

A 2. pont alatt számításba vett gépegység és felszerelés pótlást teljesen törölni kell. Mert a gépeken és felszereléseken előálló természetes kopás és elhasználódás évről-évre lesz kijavítva, a költségekre évenként 5000 koronára már számításba van véve a rendes üzemi kiadások tételénél Ötezer korona évenként pedig teljesen elégséges lesz, mert ez az összeg már az első évre is számításba van véve, pedig jó néhány esztendőn át abszolút semmi kiadás nem lesz e címen, hiszen azért ad a város bővítésre és javításokra most 300.000 koronát, hogy a telep hosszú időre jó karba jöjjön, s a szállító cég ezt garantálja is. A hiba nélküli évekre eső 5000—5000 koronák tehát tartalék alapot fognak képezni a későbbi időkben elkövetkező javítások céljaira. Minden gyártelepen így történik a fokozatos fölültetés és kijavítás. Az évi 24.929 koronát s a 42 év alatti 1.005.000 koronát tehát törölni kell.

A rendes kiadások tételének összeállításánál is téved a felebező. Az évi kiadások ugyanis a közgyűlésen előadott adatok szerint nem 125.000 koronát, hanem 127.101 koronát tennének ki, de ebbe az összegbe már a 300.000 korona 19000 koronát kitevő évi kamata is be van számítva. Mivel a 19500 korona felebező összeállításának 1. 2. pontja alatt már szerepel, itt fe kell azt vonni. Marad tehát üzemi kiadás évenként nem 125.000 korona, hanem csak 107.601 korona. Ha a felebe-

bező ebből az összegből számítja le a 34.000 + 3000 korona összesen 37.000 koronát, tisztán üzemi kiadásaként nem 88.000 koronát, hanem csak 70.701 koronát marad, a mi 42 évre számítva 2.965.242 koronát tesz ki. Vagyis az összes kiadások a felebezés nyomán haladva tovább, nem 7.074.000 koronát hanem csak 5.202.247 koronát tennének ki, a mit az általa is felvett 5.544.000 bevételből levonva marad ... 341.758 ... tehát így sem állná elő deficit, sőt közel félmillió nyereség mutatkozik, évenként legalább 8.000 kor. fölösleg.

Ha pedig az üzemi költségek összegénél figyelembe vesszük azt is, hogy az egy nagy gép, a szakértők egybehangzó véleménye szerint 30—40%-al kevesebb nyersolajat fog fogyasztani, mint a most dolgozó három gép, vagyis a nyersolaj számla a mostani 30—35.000 korona helyett 20—25.000 koronánál nagyobb nem lesz, az eredmény a fönt kitüntetett fölöslegnek még egyszersze lesz.

Téves felebezőnek az az állítása is, hogy a város a jövedelmességét számítás 7-1/2 filléres áramegységár alapul vételével tette, mert a közgyűlésen elhangzottak szerint a számítás alapjául a 6 filléres ár szolgált.

Nem lehet tehát szó arról, hogy az üzembőllet átvételével a város a vállalkozásra ráfizetne, sőt abból föltétlenül előnye és haszna lesz, mint minden városnak.

Miért adja vissza az üzembőllet vállalat a telepet mégis a városnak s miért nem bővíti ki és javítja meg ő, ha az üzem így a jövőben annyira gazdaságosnak mutatkozik? Mert — amint a közgyűlésen ez is ki lett fejtve — itt van a punctum saliens, itt van a felebező tévedéseinek gyökere: — az üzembőllet nincs a vállalkozó számára 50 évre föltétlenül biztosítva; a telepet a város már a 20. üztelévben, vagyis nemcsak 42 év, hanem már 12 év múlva átveheti, anélkül, hogy az üzembőllet az új bővítéseket az építési tőke terhére fölszámíthatná, vagy 12 év múlva ezeknek megtérítését a várostól követelhetné. Az üzembőllet cég saját költségén volna köteles minden kibővítést megtenni s mert a költségeket a hátralevő 12 év alatt amortizálni nem tudja, — ekkora jövedelemfokozást már csakugyan nem lehet elérni, — úgy segít a dolog, hogy egyszerűen nem bővíti s a telep csak vegetál. Próbálja meg valaki, igérje be a vállalatnak, hogy a bővítési költségeket a hátralevő 42 év alatt (és nem 12 év alatt) lesz joga amortizálni: azonnal be fog igérni és meg fog csinálni a vállalat minden elképzelhető bővítést, javítást, kiterjesztést, amint hajlandó lett volna, — ha emlékszik a t. felebező a három év előtti közgyűlési tárgyalásra, — pl. a jutasi tápvezetékét még úgy is elkészíttetni, ha a város a költségeknek csak 20 évre elosztását is megengedi. Husz év alatt kifizette volna magát a befektetés, de 12 év alatt nem. Ráfizetni a bővítésre pedig természetesen nem akar. Azonban szeretnénk látni azt a képviselőt, aki a közgyűlésen csak indítványozni is merné, hogy a város a 12 év múlva beálló megváltathatási jogáról mondjon le. A közföhláborodás viharja sörpöré el; nyilván nem azért, mert az üzembőlletnek 42 évig való föntartása, hanem a 12 év múlva való megszüntetésnek lehetősége képezi az óriási előnyt és értéket a városra. Az üzembőlletnek azonnal való megszüntetése tehát annál inkább megéri az érte hozott áldozatot.

A nyilvánosság elé kidobott felebezés helytelen adatai tehát senkit meg ne tévesszenek.

Hírek a katonakórházból.

Hogy a melegebb időszak beálltával a ragályos betegségeknek a harcterről érkező betegek és sebesültek általi esetleges elhurcolása megakadályozás, a hadvezetőség akként rendelkezett, hogy a sebesültszállító vonatokkal a megfigyelő állomásokról érkező sebesültek és betegek a kórházba lehetőleg egy elkülönített épületben az illető kórházaknál még legalább 2—3 heti megfigyelés alatt maradjanak. Így ezen betegek látogatói által az otthonaikkal való elhurcolása a ragályos betegségeknek is megakadályozva lesz.

Ugy halljuk, hogy a felszaporodott ellenségeinkre való tekintettel a katonai kórházak új kórházépületek emelésével való kibővítése is törvénnyel egy 300 főnyi sebesült és beteg, s külön 150 ragályos beteg befogadására alkalmas pavilon rendszerű épületek emelésével.

Ha ez sikerül, ezzel Veszprém város kórházkérdései is megoldást nyernének, melyhez az

eszmét nagyon helyesen és életre valóan felkaroló a város polgármesterének csak a legmelegebben gratulálni lehet.

A kórház egyébként *Badacsony-tomajban és Csopakon* felállított vöröskereszt kisegítő kórházak hozzácsatolásával is újból bővült.

A legutóbbi sebesültszállítmánnyal az itteni kórházhoz 21 orosz sebesült és beteg hadifogoly is érkezett újból a harcterről. Érdekes ezeknek a beteg és sebesült magyar katonáinkkal való tárgyalását megfigyelni, hogy mily szeretettel ülik a mieink körül őket „testvér” szó becézgetések mellett halmozzák el a tolmácsukat mindenféle hazai kérdézősködés érdeklődésével, a muszka „testvér” pedig mintegy orákulum beszél nekik a káncsu-káról és egyéb otthoni hazai jóról.

Vöröskereszt önkéntes betegápoló hölgyeink nemes akciója a baromfinevelésnél lankadatlan szorgalommal folyik tovább.

Ujabbán *Nemesvámos* községben történt gyűjtésük talált eme lelkes lakosságnál élénk visszhangra, mely 1579 tojással, 4 tyuk, sőt bab és egyéb kisebb ételmi cikkekkal gyarapították a gyűjtésüket.

Különösen kitűnt ezen község lakosságának a példaadásában a község orvosa, jegyzője, plébánosa és tanítóje és *Lednyfalva* község bírája is az adományozásban. Fogadják mindannyian a nemeslelkű adakozók fáradszátlan nemeslelkű vöröskereszt önkéntes betegápoló hölgyeink hálás köszönetét érte, melyhez a magam hálás köszönet bokrétáját én is csatolom.

Érdekes volt figyelni, hogy mily aggodalommal kísérték a keltőgépek eredményét lelkes ápoló hölgyeink s maguk a beteg és sebesült katonák is s mily öröm fogta el őket, midőn a 21-ik napra a tojásokat egymásután patogatgatták fel az eleven csirke embriók, azután nagy mulatságukra a hölgyek és betegeknek a keltőgép üvegablakát kezdték kis csőrrükkel a kis csirkék útját, még azt is egy hejnek gondolva, melyet fel kell törniök.

A gépekbe rakott 201 darab tojásból 165 darab teljesen eleven, ép, egészséges csirke kelt ki és e sereg már a műköltőben csipog, lelkes ápoló hölgyeink és betegek nagy örömré.

Tudomásom szerint szép hazánkban *Veszprém* város vöröskereszt önkéntes betegápoló hölgyei az egyedüliek, kik ezt, a közgazdaságra nézve is jelentős eredményt a mai, már elviselhetetlen drágaság mellett felmutatják. Talán nem fognak reám megharagudni — mert ezt igazán nem szeretném — ha egy ujabbi, nemescélu titkukat elárulom.

Ők ugyanis az általuk tenyésztett és nevelt csirkéket a kórházaknak békéidőbeni rendes és nem a jelenlegi hadi ár mellett óhajják átadni, hogy így a betegeknek a kórházparancsnokság jó táplálkozást bőven adhasson. Az ebből befolyó összeget csömölcsozóleg takarékbba rakni óhajják és a háború végén az egész tenyésztés után megmaradó összegből „Veszprémi Vöröskereszt Önkéntes Betegápoló Hölgyei Alapítványa” címen egy alapítványt óhajtanak létesíteni, melynek kamatait évente 2—2 évenként felválva első sorban azon községek sebesült rokkant katonái vagy a harctéren elesettek érdemes özvegyei és árvai kapják, mely községek lelkes ápoló hölgyeink e nemes buzgalomát adományaikkal támogatták. Ilyeneknek hiányában a kamatokat Veszprémvármegye más községbeli hasonló sorsuak évente felválva kapják. Az alapítvány-kezelésére a mindenkori veszprémi vöröskereszt egyesületet kérik fel, ha ez esetleg nem vállalná, a nemes vármegye alispáni hivatalát óhajják erre felkérni.

Ime: így virít a mi nemes magyar honleányaink önfeláldozó lelkében az igazi honszeret testvéri lánggal égő rózsája, mely előtt mindnyájunknak meg kell hajtania magyar honszerelmünk lobogóját.

Szathmáry Miklós.

Steckenpferd lilomtejszappan

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szar arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevél bizonyíthatunk. Gyógyárakban drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 1 koronáért kapható. Szintugy paratlan hatású női kézápolásra Bergmann „Maiera” lilomkrémje, mely tubusokban 80 filléret mindenütt kapható.

HÍREK.

— **Kitüntetés.** A király az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartása elismerésül *Parragh* Gyula veszprémi 31 honvéd gyalogezredbeli századosnak a hadidiszteményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta és elrendelte, hogy ugyanezen alkalomból szarvaskendi és óvári *Sibrik Sándor* 7 honvéd huszárezredbeli századosnak, *Pesthy Gergely* és *Tárkányi János* u. e. ezredbeli tart. hadnagynak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék.

— **A második hadikölcsön.** Az Enyingi Takarékpénztárnál a meghosszabbított idő alatt a következő nagyből jegyzettek tettek: Dr. Belák Sándor 80.000 K, Nyíri Gábor 10.000 K, dr. Mihályfi József 10.000 K, Baranyai Istvánné 5000 K, Enyingi segélyegylet m. sz. 5000 K, Kohn Mór 4000 K. A második hadikölcsönből intézetünknel jegyeztetett összesen: 447.450 K.

— **A gyermeknap Veszprémben.** Június 6-án volt megtartva. Az urnánál összesen 190 kor. adomány gyűlt egybe, amelyet beszállítottak a központnak. A gyűjtésnél tényleg közreműködni szíves volt hölgyeknek az egyesület nevében hálás köszönetet mond: *Koller Sándorné* elnöknő.

— **Birkahus biztosítása Veszprémben.** Már korábban említettük, hogy Veszprém város tanácsa a városi közönség olcsó hussal való ellátásának biztosítása érdekében nagyobb mennyiségű birkát szerzett be a tanács. A kérdés most aktuálisabbá vált, a szerződések megkötését. Június 20-án megkezdik a birkahus kimérését. A város a birkákat elősúlyban 1 kor. 40 fillért vásárolta, ezért a hus ár 2 kor. 40 fillérnél (eleje) illetve 2 kor. 50 fillérnél (hátlaja) olcsóbb nem lehetett. A megállapodások azonban biztosítják, hogy a közönség szeptember végéig ezen az áron fog birkahust kapni s az ár magasabb nem lesz. A ki egész birkát óhajt venni, az elősúly kilogrammját 1 kor. 40 fillért fizeti. Ezeket az áron azonban csak a városi közönség fogja kapni a húst.

— **Katonai egyének jelentkezése.** Közéteszem, hogy a helybeli honvédelmi parancsnokság megkeresésére a város katonai forgalmának ellenőrzése céljából a következőket rendeltem el: 1. Minden katona egyén, akár tiszt, akár legénységbeli szállására való megérkezése után azonnal sajátkezüleg egy piros bejelentő-lapot tölt ki. 2. A szállásadók (szállódas, vendéglős, magánlakástulajdonos) felelős, hogy ezen kitöltés azonnal és sajátkezüleg történjék. 3. A szállásadónak azt a bejelentő-lapot a rendőrségnek hat órán belül átadnia kell. 4. A jelen rendelet kiadásakor a városban tartózkodó katonai egyének valamennyien szintén bejelentendők. A bejelentő-lapok a rendőrségen kaphatók. Jelen rendelet ellen vétő polgári egyének az 5735—1914. M. E. rendelet alapján két hónapig terjedhető elzárással és 200 koronára pénzbüntetéssel fogom büntetni, a katonai egyéneket pedig az állomásparancsnokságnál feljelenteni fogom. Veszprém, 1915. június 2. Dr. Török rendőrkapitány.

— **A honvédelmi megálló kibővítése.** A veszprémi honvédelmi megálló állomás javulóvá fogják kibővíteni, több helyiséget, fűdött járócsarnokot stb. építenek. Az építési munkálatokat a jövő hónap elején megkezdik.

— **Az Almádii fűrdő-részvénnytársaság és az Almádi-kőr választmánya** folyó hó 6-án Balatonalmádiban tartott ülésen megtette az e hónap 15-én megnyíló szezonra szükséges összes intézkedéseket, melyek biztosítják a fürdőnek a közönségnek ugye élmezését, mint szórakozását. Az élmezés tekintetében mindenről gondoskodás történt. A kormány által a balatoni fűrdők részére kiutalt gabolából a vármegye bőséges mennyiséget engedett át Balatonalmádinak, a mivel a legnagyobb látogatottság mellett is ellátható lesz a fűrdő közönség. Zöldsegtelével, melyek az idén, tekintettek a nagy keresletre, a szokottnál is nagyobb mennyiségben állnak rendelkezésre, első sorban a környék lakossága fogja a vendégeket ellátni, másodszor a Balatoni Szövetség sídfoki zöldsegtelére. A tej, tojás, hús- és zsirszükségletet első sorban a nagyobb uradalmak fogják kielégíteni, a készletek már le is vannak foglalva; a fűszerfélékről pedig a „Háztartás” szövetezet által Sídfokon fölállított óriási élelmiszer-raktár útján történő gondoskodás, a melyben állandóan több mint százezer korona értékű áru lesz főlhalmozva. E raktár állami szubvenciót élvez s minden garancia megvan arra nézve, hogy innen az összes nyaralóhelyek ellátása zavartalanul történhessen. Különösen a balatonalmádi kereskedők már most

akkora készletekkel rendelkeznek, hogy az élmezés jó időre biztosítható van. A vasúti összeköttetés tekintetében a Máv. a jelenlegi vonatokat feltétlenül meghagyja, sőt még külön fűrdővonatokat is fog járatni. A nyaralni óhajtó közönség tehát nyugodtan jöhet Balatonalmádiba, mert semmiben sem fog szükségét szenvedni.

— **Földadó kivétel.** Közhírré teszem, hogy az 1915 évre készített földadó felosztási jegyzék és csőszbér kivételi lajstrom, Veszprém rend. t. vár adóhivatalában f. évi június 14-től kezdődő nyolc napi közszemlére lesz téve.

Figyelmetem az érdekelteket, hogy a lajstromot saját érdekük megóvása céljából betekintethetik. Veszprém, 1914. június hó 7-én. *Komjáthy* polgármester.

— **Egy tizenkilences gyalogos vitézsége.** Régóta híres az osztrák-magyar hadsereg gyalogságának „Sturmsignal”-ja, rohamátadásra fuvo kürtjele, amelynek hangjai a harcost végtelen lelkesedésre ragadják. Amikor a kürtjel felharsan és erősen szól, belemarkol a szívébe és katonáink hagyományos vitézsége hangjaira hatalmas lendületre kap. Kritikus pillanatban így hatott e trombitajel, melyet egy vitéz kürtös harsogtatott. Az orosz tulerő Bychawától délre a 19. számú gyalogezredünkől védett állásokat rohammal ostromolta. Az ellenség rettenetes túlézése a mi arcvonalunk egyes részen nagy hézagokat okozott s erősen megritkított soraink helyenként ingadozni kezdett. E szempillantásban Pöporvic Aurél kapitány Sas Gábor József kürtös rohamot fuvatott. A derék trombitás a parancsnál többet cselekedett. A leghevesebb tüzelés közepette 20 lépésnyire futott saját csatavonalunk elé és mialatt szüntelenül fuja a roham kürtjét, önmaga az ellenség felé rohant előre. E cselekedetével bajtársait is magával ragadta, akik ellentámadásba fogtak, az oroszokat halomra döntötték s azonfelül, hogy a már fölünk elhódított állásainkból őket kiűzték, 100 foglyot is ejtettek, köztük egy kapitányt. A visszaszerzett állások megostromlására folytatott további orosz támadások sikertelenek maradtak. És ez az egész eredmény a „hornista” érdeme, aki az ellenség felé való bátor rohanásával s a kürtjelel az arany vitézségi érdmet szerezte meg. Sas József szentgáli, veszprémmegyei fiu.

— **Jó házbeli való fiúk fizetéssel azonnal tanoncul felvételtnek Fodor Ferenc könyvkereskedésében és könyvtárában.**

— **A madarak védelme érdekében.** Felkérem Veszprém város kereskedőit, hogy a madarak pusztítására alkalmas (flaubert és gummi puskákat, paritákat, csapdákat) valamint az ezek készítéséhez használt kellékeket (gummi-zsinórok, madárenyv, csálétek stb.) gyermekeknek és ifjúságnak ne szolgáltatassanak ki. A madárvédelem az ifjúság erkölcsi nevelésében határos jellemképző tényező és azt minden a rendelkezésünkre álló eszközzel támogatni kell. A fennálló törvények és miniszteri rendeletnek csak így tudunk mindenben eleget tenni, ha az ifjúságot és gyermekeket megakadályozzuk azon eszközök vételében, melyekkel a madarakat pusztítani lehet.

Ezért fordulok a fennli kéréssel Veszprém város kereskedőhöz és remélem, hogy eljárásunkban mindenkor támogatni fognak. Veszprém, 1915. május 21-én. Dr. Török rendőrkapitány.

— **Két tanuló leány vagy fiu tanoncul** azonnal felvételt Bacska fényképezésnél.

— **Szövetségi hűség gyűrűk.** Az Országos Hadsegélyző Bizottság jelvényosztálya az eleje tüztől céloknak mindeddig teljes mértékben megfeleltetett, mert a magyar közönség hazafias lelkesedéssel vásárolta a hivatalos jelvények közül legelsőnek megjelent Szövetségi Hűségjelvényt, amely külsőleg is szimbolizálja a két szövetséges nemzet együttérzését. De a háború okozta sebek gyógyítása még óriási munkát és kötelezettséget hárít egy bizottságunkra, mint hazafias közönségünkre is. Nem szabad megállnunk a megkezdett úton! Nagy idők nagy eseményei középette sem szabad megelégedeznünk arról a nemes célról, melyet Bizottságunk a Szövetségi Hűség jelvényével maga elé tűzött. E jelvények milliói forgalma után arra határoztuk el magunkat, hogy ugyan ily formában gyűrűket hozunk forgalomba, melyeken gyönyörű kivitelben a két szövetséges uralkodó dombornyomású arcképét zománczozva a szövetséges színek veszik körül. E gyűrűk örök emlékei maradnak a most dúló népek csatáinak

és aki e gyűrűt beszerzi magának, nemcsak egy szép emlékekkel lesz gazdagabb, de az a tudat töltöti el lelkét, hogy hozzájárult a hadbavonultak családjainak és mindazon jótékony célú alapok segélyezéséhez, melyek az Országos Hadsegélyző Bizottság körébe tartoznak. A Szövetségi Hűség gyűrűket kettőféle kivitelben bocsátjuk forgalomba: Színezüstből bármely nagyságban 3 K. Ezüstözött fémből bármely nagyságban 2 K. Budapest, 1915 május hó. Az Országos Hadsegélyző Bizottság jelvényosztálya.

— **Eladó burgonya.** Ötven métermázsas prima étkezési és 50 métermázsas apró burgonya eladó Szentkirályszabadján Pilecsik József bérlnél.

— **Dr. Richter-féle Anker-Liniment.** Capsici compos Anker-Pain-Expeller helyettesítésként, sokszorosan bevált házi-zseru, amely mint fájdalomcsillapító bedörzsölés, közhírré, reuma, hűlés, bénulás, ischiás, derékfájás stb. bajoknál a legjobb eredménnyel alkalmazható. Az Anker-Liniment nagy elterjedtsége a szer kiválóságának legjobb bizonyítéka, ezért egy házbán sem szabad hiányoznia. Különösen azoknak melegen ajánlandó, akik sokat tartózkodnak a szabadban, idővaltozásnak és megfázásnak gyakran kiteszik magukat, pl. katonák, mezőgazdák, erdészek vadászok, földművesek, halászok, bányászok, hajósok, kivándorlók, valamint turisták részére megerősítő kirándulások előtt és után, általában minden utazónak, mivel gyorsan és biztosan segít rajtuk. A harcban levő katonáknak az Anker-Liniment nélkülözhetetlenül könnyen, tábori lelvében is szállítható. Kapható gyógyszerárakban, vagy direkt dr. Richter „Az arany országhoz” gyógyszerárban Prága, I., Elisabethstrasse 5. — Napenkénti elszállítás.

— **Eladó vendéglő.** Veszprémben jó forgalmu vendéglő nyári kerthelyiségekkel bérbeadó vagy szabadkézből eladó.

— **Akinek szép kocsi vagy hintó kell,** fölösleges, hogy a fővárosba vigye, vagy külföldi gyárosoknak, adja pénzét, mert *Varjas Lajos* bognár és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hosszu-utca (nagy hid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telepen olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyű homokfutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bognár és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonos az raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikerektől a legfényesebb uri hintóig. Emellett javításokat is jutányos áron eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

BEZÁRTÁK AZ ISKOLÁKAT

a régi tankönyveket jó áron megvásárolja Fodor Ferenc könyvkereskedése, Szabadság-tér 3.

— **A „Vasárnapi Ujság”** június 6-iki száma folyta tja galíciai előnyomulását, bemutatásával saját tudósítói fényképeiben különösen a Dembica, Pilzno, Jaroslaw körüli harcokról közöl érdekes főlvetéleteket melyek azon melegében mutatják be a nagy csatákat. Szépirodalmi olvasmányok: Szemerey György és Strug Andráss regényei, Szőlősi Zsigmond tárcája, cikk Vajda Jánosról síremléke leleplezése alkalmából stb. Egyéb közlemények: Pörge Gergely művészi rajza, képek a budapesti könyörgő körmonetról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakjáték, Halálózás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre „öt korona”, „Világkrónika”-val együtt „hat korona”. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

Busul Nikita, hogy nem válogathat az azokból a pompás képes levelezőlapokból, amelyek most érkeztek a Fodor-féle papírkereskedésbe, Szabadság-tér 3. sz.

— **Két tenyészbika eladó.** Virius Vince balatonszepezi birtokosnál 2 drb egy és háromnegyed éves tiszta szimenthali bika eladó.

Nagyserben bevált a harctörten kúráknál és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, reuma, köhvény, influenza, torok, mell és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Úvegje K - 90, 1.40, 3.-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül a „Vasárnapi Ujság” kiadójától Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I., Elisabethstr. 5. Napenkénti elszállítás.

Közgazdaság.

x Mútrágya eladás. A mútrágyát értékesítő szövetkezet tudatja a gazdaközönsséggel, hogy az őszi szállításra szóló eladások kezdetüket vehetik és pedig a következő árban: július 15-ig történő szállításoknál az alapár kilópercentenként 71½ fillér, július 15-ike után történendő szállításoknál az alapár 75 fillér. Csontliszt-szuperfoszfátok az alapára 5 fillérrel drágább. A mennyiben a vevő saját zsákjait küldené megtöltöttség céljából b érmentve az általuk megnevezendő gyárba, úgy 80 fillért térítenek meg 100 kg.-ként. Mivel a gyárak készletei igen korlátozottak, nagyon jól teszi a gazdaközönység, ha szuperfoszfát szükségletét mielőbb megrendeli, hogy még július 15-ig átvehesse, mert könnyen megtörténhetik, hogy az őszi szállítási kalimitások lesznek. A július 15-ig szállítandó mennyiségekről szóló megrendelést július 1-ig kell megtenni. A Vármegyei Gazdasági Egyesület a gazdaközönység megrendeléseit mind eddig, most is szívesen közvetíti.

x Gabonaszakok beszerzési forrása. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete ajánlja az általuk eddig is forgalomba hozott jöminőségű gabonaszakjait 1 hl. ártalalammal 1000 drb.-onként a következő árban: sima jutazsákot kék v. nemzeti csikkal á 235 K, rovátkásjuta (Drill) kék v. nemzeti csikkal á 245 K, lenjutazsákot kék csikkal á 255 K, tiszta, lenzsákot csik nélkül á 260 K, rovátkás kenderzsákot csik nélkül á 285 K. Ajánja továbbá a négysegletes fácskával ellátott kézi juta-kéveköteleit 140 cm.-es á 24 K árban 1000 drb.-onként mind budapesti raktárunkban. Mintákat kívánatra készséggel küld.

x Az új termés értékesítése közül bekövetkező bajok lehető elhárítása végett tudomására hozzuk a gazdaközönsségnek, hogy azok a gazdák akik a magtár hiányában nem tudják a termést elartani s emiatt a gabonájukat a multhban is mindjárt a gép mellől szórták eladni, jelentsék be idejekorán ezt a körülményt annak a központnak, amelyet a kormány a gabona vásárlásával meg fog bízni. Ugyanakkor kérjük az illető gazdák, hogy terményüket a rendelkezési helyre cséplés után azonnal elszállíthassák.

Könyvnyomdai
valamint **könyvkötészet** munkákat
legszebben, leggyorsabban, legolcsóbban
készít **FODOR FERENC**
villanyerőre berendezett
könyvnyomdájában és könyvkötészetében **VESZPRÉM.**
TELEFON: 54. szám.

Anyakönyvi kimutatás.

1915. évi június 5-től 1915. évi június 12-ig.

Születés: Farda János és Zsándár Anna fia János. — Gabler János és Holl Margit Lujza leánya Mária Margit róm. kath. — Nagy Gyula János és Kakas Jolán fia László Zoltán Géza ág. hitv. ev. — Radács Imre és Molnár Julianna leánya Julianna Ilona róm. kath. — Leier Erzsébet fia Imre r. k.

Halálozás: Pehakker József róm. kath. 3 hónapos. — Závoda Aranka róm. kath. 6 éves. — Debreceni László ref. 6 hónapos. — Horváth Ambrus róm. kath. 47 éves. — Élő Pál róm. kath. 5 éves. — Cseke Mária ref. 2 éves. — Reichart István róm. kath. 53 éves. — Mátrai Jenő tanító róm. kath. 25 éves, a hazáért hősi halált halt. — Horváth Sándor Gyula ref. 19 éves, a hazáért hősi halált halt. — László János róm. kath. 61 éves.

Házasság: Nörhegyi Ferenc róm. kath. és Studnitzka Leopoldina róm. kath.

Littke L. pezsgőborgyár
telepe **PÉCS.**

Főraktár: Budapest, IV. Szép-utca 3. sz.
Frígyes főherceg ö császári és királyi fensége, Salvator Lipót főherceg ö cs. és kir. fensége és a Nemzetközi Hálókocsi- és Európai Expresszvonat szállítására.
Pezsgőfajok: Sport „Grand Vin Sec”, Casino „Extra Sec”, „Pör England” (savanykás), Britania „Extra Dry” (cukor nélkül)

Laptulajdonos Horváth Rezső dr.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, betörési-, baleset-, szavatossági-, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégibb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. szám földszint.

Képviseli: Suly László.

TARCSA -gyógyfürdő
VÁSMEGYÉBEN
(A magyar Franzensbad.)

Speciális női- és szívgyógyfürdők.

HIDEGVÍZGYÓGYINTÉZET. VÁHGHÉR VASLÁJKA a Franzensbadnál egyenértékű, sőt a marientalú jával felülmúlja és hazánkban a legelőbb. TERMÉSZETES SZENNYVÍZ. FÜDŐK. GLACIÉRSÓVÍZES ÉS LITHION tartalmú ALKALIKUS SÓVÍZ. Párhuzamos gyógykezelés: VÉRZÉSGÉNYESÉG, CRUZ, HUGYSAVAS ÍJATHÉZIS, IDEGHAJOK, a VESÉ, HÓLYAG, ÉRMEZTÉSI ÉS LÉGZŐSZERVEK HIBÁS BANTALMAI ellen is. Fürdővezetők: Dr. BARTHA KORNEL, v. tanácsos és Dr. GÜCK GYULA. Éves jutás 1000 forintig. Felvétel 15.ig, esetleg végezt. Vevők, postai táviró- és telefonállomás. Villanyvilágítás, fűtővezeték. Kívánatra prospektus.

Államilag engedélyezett, hatósági felügyelet alatt álló

Középiskolai fuinternátus

Győr, Árpád-ut 13.

Tulajdonos: özv. dr. Kovács Zoltánné.

Centrális fekvés! Modern berendezés!

Gondos ellátás! Tanári felügyelet!

Szakszerű testnevelés! Kívánatra prospektus!

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkövek, sikszitával együtt szerelve a járat nagysága szerint

finom lisztet készít óránként 20—140 kilót darál óránként 100—800 „

Tökéletes kézidaralók, svéd marokrakó és kéveköto aratógépek.

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3. sz.

Ajánljuk világhírű és kiváló magánjáró és vontatású gőz- és benzín cséplőgépeinket.

Magánjáró

kötő- és fűrészelő gépeket,
közép és magasnyomású nyersolaj motorokat,
SZALMAPRÉSEKET.
Kellner és Schanzer
Budapest, Kálmán-utca 3.

Széna

őszi kaszálás

körülbelül egy kocsira való

olesón eladó.

Felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

(Sisal)

„MANILLA“ kéveköto zsinog

aratógéphez.

Elsőrangú minőség 100 kilogrammonként ca 2 kgm-os gombolyagokban **280.—K.**
Másodrangú minőség 100 kilogrammonként 12-30 kgm-os gombolyagokban **250.—K.**

KÉVE-KÖTÉL

MANILLA kender zsinórból saját csútkos 1000 darab **18.—K.**
Ugyanaz facsatos **20.—K.**

KÉVE-KÖTÉL juttafonálból

facsatos 1000 darab 140 hosszú 15 kg súlyban **24.—K.**

— Mintával készséggel szolgál —

SINGER MÓR W. ÖZV. ÉS FIA

kender- és jutafonál, gabona és szalma, pákrétek és mindenféle gazdasági kötélanyagok, linóleum gyári raktára. Pécze-szövegek közvetlen bejuttatása. Levélbeli megkeresésre megfelelő választékot ajánlatunk. Győr, Dr. Kovács Pál-utca (Tejfeles-utca) 1. szám.

Hasonlíts több gépet egybe: Rendelést téss BLICKENSBERG-re!

A legtartósabb rendszerű írógép, elpusztíthatatlan szerkezettel és sok különös előnnyel.

Több mint 165.000 drb van használatban!

Ára 2 betűfajjal, elegáns zárószekrényvel 270—380 korona.

GROYEN & RICHTMANN

román kir. szállítók KÖLN, Mauritiussteinweg 84. Képviselő Ausztria-Magyarország számára: Ing. von Svehla, Prága, II., Ouai Palacký 42. — Képes árjegyzék ingyen